

Igor Žužek

(1960–2020)

*Po bitja esenci si spraševal,
na črnih deskah odgovor zaznal,
zanj svojo dušo si likom dajal –
si kdaj dosegel, kar si iskal?*

*Vrtal v sredico človeških globin,
v skladov temo si in korenin,
rezal si vanjo do bolečin –
ukoreninjen si zdaj v naš spomin.*

Ludvik Kaluža

Igor Žužek. (foto: Uroš Hočevar)

Preden je dopolnil 60 let je v onostranstvo stopil Igor Žužek, dramski igralec Slovenskega ljudskega gledališča Celje, režiser, gledališki pedagog, prevajalec in Ločan. Nemirni iskalec in samospraševalec, ki dolgo ni vedel, kje je njegovo mesto na tem svetu in v družbi, a nazadnje je pravi temelj za svojo življenjsko zgradbo našel na odrskih deskah, prvič prav na domačem Loškem odru.

Rodil se je 26. novembra 1960 v Škofji Loki. Po osnovni šoli v domačem mestu je šolanje nadaljeval na Gimnaziji Šentvid v Ljubljani, od koder se je usmeril na Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete. Študij naravoslovja ga očitno ni prevzel, saj se je po 3. letniku zaposlil na SKB banki, kjer je ob vrednostnih papirjih prebil osem let. Delo tam pa ga je bolj obremenjevalo kot zadovoljevalo, zato se je, iskalec, priključil igralski družini Loškega odra, kjer je v desetih letih (1982–1992) odigral deset vidnih vlog s tehtno karakterno noto; v našem spominu so ostale kot polnokrvne

osebe, ki so gledalca prepričale. Še vedno se lahko spomnimo nekaterih, npr.: Magromanta, poveljnika straže v Držičevi komediji *Tripče de Utolče*, ki jo je, čeprav na odru začetnik, upodobil dovolj prepričljivo, da smo mu verjeli. Že z njo si je pridobil stalno mesto v igralski družini. Verjeli smo tudi drugim njegovim vlogam: feldkuratu Katzu v Haškovem *Švejku*, pa inšpektorju Hubbardu v *Kliči M za umor* Frederika Knotta, Gojku v Deklevovem *Vonju po mrtvecih*, Alfredu iz *Oh, te prikazni!* Eduarda de Filipa, Speedu v *Zares čudnem paru* Neila Simona, še najbolj pa Jonathanu Brewstru v *Arzeniku in starih čipkah* Josepha Kesserlinga.

Z vlogami na Loškem odru, se je Igor Žužek našel, spoznal svojo smer in si na nek način določil tudi cilj. Človek zabrede v reko, da bi si ohladil noge, a ga zamika njen tok. Spusti se vanj, in ko se zave, kod hodi, ga tok že nese. Neplavalca ugonobi in prej ali slej odloži na pusto sipino; plavalec pa se predaja toku in njegovemu utripu, z lastnimi zamahi lahko celo pospeši njegovo hitrost, a se zaveda, da mu smeri ne more spremeniti. Tok sicer lahko vsak trenutek zapusti; zavest pa, da bo, če to stori, poslej lahko le opazoval, kako teče mimo njega, mu ne da, da bi izstopil, da bi se iz dejavnega plavalca spremenil v negibnega opazovalca.

Tako je bilo tudi z Igorjem. Predal se je toku ustvarjalnega dogajanja na odriških deskah. Poskus je postal izziv in vsak uresničeni izziv nov izziv in novo tveganje – reka, ki pozna in prizna tok, ne pa svojega izliva, ki, čeprav v mogočnem oceanu, s tem postane njeno zanikanje in izničenje, njeno razosebljenje in konec.

Predstava *Hrup za odrom*, Loški oder, sezona 1987/1988.

Z leve: Igor Žužek, Tina Teržan, Jože Drabik, Juša Berce, Jelka Štular. (arhiv Loškega odra)

Po spoznanju na Loškem odru, kaj sta njegova usoda in smer, se je Igor 1992 od Loškega odra poslovil in se vpisal na igralsko akademijo GITIS-RATI v daljni Moskvi in tam leta 1996 tudi diplomiral. Po diplomi je od leta 1997 dobil stalno zaposlitev v SLG Celje, kjer je ostal do svojega prezgodnjega konca. Po podatkih tega gledališča je odigral nad petdeset bolj ali manj vidnih (kakršna je pač usoda stalnih igralcev) vlog. Njegovi gledališki kolegi navajajo, da se je dobro znašel in bil uspešen tako pri oblikovanju resnih kakor komičnih (posebej priljubljen) vlog in vlog v predstavah za otroke, ki so nanje naredile poseben vtis, vreden spomina. Navajajo zlasti naslednje: Pikov fant v *Hiši iz kart* Borisa A. Novaka, tovariš Pántzél v *Naših skrivnostih* Béle Pintérja, starec, profesor književnosti v *Nebeškem odredu* Đorđeta Lebovića in Aleksandra Obrenovića, Fra Lorenzo v *Romeu in Juliji* W. Shakespearja, Arthur Streckmann v drami *Rose Bernd* Gerharta Hauptmanna, profesor Willard v *Našem mestu* Thorntona Wilderja, Carlson v *Ljudeh in miših* Johna Steinbecka, Svistunov v Gogoljevem *Revizorju* itn. Celjani navajajo tudi številne vloge v mladinskih predstavah, v katerih je navduševal otroke, ki so ga imeli posebno radi.

Poleg gledaliških vlog je igral tudi v enaindvajsetih celovečernih in kratkih filmih ter TV serijah in nadaljevalkah, med njimi so najvidnejši: *Kruha in iger* Klemena Dvornika, *Lahko noč, gospodična* Metoda Pevca, *Zapelji me* Marka Šantića, *Čefurji raus!* Gorana Vojnovića, *Pot v raj* Blaža Završnika, *Jezero* Matevža Luzarja in Klemena Dvornika, *V imenu ljudstva* Vojka Anzelca in *Zastoj* Vinka Möderndorferja.

Igor Žužek v svoji zadnji predstavi, ki jo je pripravljal v SLG Celje *Tista o bolhah* Saše Eržen.
(arhiv SLG Celje)

Njegova nemirna in raziskovalska narava ga je vodila tudi v režijske poskuse (Celjani navajajo »več deset« predstav, v Škofji Loki je režiral vsaj štiri) ter vzgojo gledališkega naraščaja v gledaliških delavnicah v Kranju, Škofji Loki in drugod.

Loteval se je tudi prevajanja dramskih, zlasti ruskih besedil.

Kljub polni angažiranosti v SLG v Celju se je redno vračal v Škofjo Loko ter spremljal delo Loškega odra in se z nami veselil uspešnih premier. V sezoni 2018/2019 je tudi zaigral patra Romualda v predstavi Sandre Ržen *Pater Romuald*.

Praznina, ki je v gledališkem prostoru nastala z Igorjevim odhodom, bo še nekaj časa boleče odmevala in nas vedno spominjala nanj.

Igorjeve vloge na Loškem odru:

- **Megromant, poveljnik straže** – Marin Držić: *Tripče de Utolče*, sezona 1982/1983;
- **starešina Kunde** – Miha Ješe: *Teta Mila*, sezona ?;
- **feldkurat Katz** – Jaroslav Hašek: *Švejk*, sezona 1983/1984;
- Michael Frayn: *Hrup za odrom*, sezona 1987/1988;
- **inšpektor Hubbard** – Frederick Knott: *Klič M za umor*, sezona 1989/1990;
- **Gojko** – Milan Dekleva: *Vonj po mrtvecih*, sezona 1990/1991;
- **Alfredo** – Eduardo de Filippo: *O, te prikazni*, sezona 1991/1992;
- **Speed** – Neil Simon: *Zares čuden par*, sezona 1992/1993;
- **Jonathan Brewster** – Joseph Kesselring: *Arzenik in stare čipke*, sezona 1993/1994;
- **pater Romuald** – Sandra Ržen: *Pater Romuald*, sezona 2018/2019.

Igorjeve režije na Loškem odru:

- Jean Charles Lombard: *Zgubljeni koraki*, sezona 1984/1985;
- po dramski predlogi B. Brechta *Beraška opera: Opero vam zaigramo*, sezona 1985/1986;
- Vanclav Havel: *Obvestilo*, sezona 1988/1989;
- Lewis Carroll: *Alica v čudežni deželi*, sezona 1990/1991.